

UPPSALA
UNIVERSITET

Ordförråd – vad spelar det för roll?

Hur viktigt är egentligen ordförrådet? Vad har det för betydelse om du kan många ord eller inte? Hur hänger läsning och ordförråd ihop?

Panoramafönster och nyckelhål

Tänk dig att du står vid ett stort panoramafönster på en bergstopp och blickar ut över ett vackert landskap. Du ser hur landsvägen slingrar sig från en kulle ner i dalen till en stad med vimlande folkliv. En bro i staden leder över en å som rinner vidare genom blommande ängsmark ner till havet. Tänk dig sedan att du blickar ut över samma landskap genom ett nyckelhål. Du ser kanske glimtar av floden, staden och havet men det är svårt att få en överblick över hur hela landskapet skiftar. Skillnaden mellan att se världen genom panoramafönstret och genom nyckelhålet är som skillnaden mellan att ha ett stort eller ett litet ordförråd.

Ordförråd och läsning

I åldersgruppen 10 till 13 år läser lässvaga elever cirka 100 000 ord på ett år medan lässtarka elever läser 10 till 50 miljoner ord! Ditt ordförråd och hur mycket du läser påverkar varandra. Genom att läsa mycket kommer du i kontakt med nya ord och bygger på ditt ordförråd. I takt med att ordförrådet byggs på ökar också läsförståelsen eftersom det är lättare att förstå en text vars ord du redan känner till. Elever som läser mycket får alltså ett mycket större ordförråd än de som inte läser.

Ordförrådet är nyckeln till samhället

Läs- och skrivsvårigheter är en av många orsaker till att man kan ha svårt att bygga upp sitt ordförråd genom läsning. Ett litet ordförråd gör det svårt att förstå mer avancerade texter och begränsar därmed förmågan att tillägna sig kunskap om omvärlden som bara skimras genom ett nyckelhål. På lång sikt kan man få svårt att ta till sig viktig samhällsinformation, förstå nyheter eller politiska debatter. Ordförrådet är helt enkelt nyckeln till att förstå samhället. Därför är det viktigt att utreda om man har läs- och skrivsvårigheter hos en logoped. Med ett stort ordförråd är världen öppen för dig och du ser sambanden och helheten lika tydligt som genom ett panoramafönster!

